

Wiesława Dąbala

IFiS PAN

E-mail: w.dabala@onet.pl

Oszacowanie frakcji odpowiedzi w pytaniach drażliwych z wykorzystaniem metody randomizacji Liou–Chow–Mosley’a

Pytania drażliwe w badaniach ankietowych to głównie pytania o sferę intymną, uzależnienia, nałogi, nieakceptowane społecznie postawy, ale także pytania o sytuację materialną, zarobki, dochody itp. Zwiększenie poczucia anonimowości respondentów poprzez wprowadzenie mechanizmów randomizacji (ulosowania) odpowiedzi zmniejsza liczbę braków danych i odpowiedzi wymijających.

Przedstawione zostanie zastosowanie modelu randomizacji odpowiedzi zaproponowanego przez P. T. Liou, L. P. Chow’a i W. H. Mosley’a. Jest to model bardziej złożony od przedstawionych w latach 2012 i 2013 na KZM w Zakopanem.

Szacowanymi parametrami populacji są frakcje Π_k wzajemnie wykluczających się k kategorii odpowiedzi ($K \geq k \geq 2$) pytań drażliwych, z zastosowaniem randomizacji. Estymacja frakcji przeprowadzana jest na próbie o liczebności n , wylosowanej z populacji skończonej.

Przyjęty mechanizm randomizacji nakłada ograniczenia na liczbę ogółem kategorii K oraz, w pewnym stopniu, ogranicza możliwości stosowania złożonych schematów wyboru prób. Istotne jest także uwzględnianie wymogów odnośnie liczebności prób.

Literatura

- [1] Cz. Bracha, *Teoretyczne podstawy metody reprezentacyjnej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996.
- [2] P. T. Liou, L. P. Chow, W. H. Mosley, *Use of the Randomized Response Technique with a New Randomizing Device*, Journal of the American Statistical Association 70 (1975).
- [3] P. T. Liou, L. P. Chow, *A New Discrete Quantitative Randomized Response Model*, Journal of the American Statistical Association 71 (1976).
- [4] Z. Mielecka-Kubień, *Ilościowe aspekty badania problemów alkoholowych w Polsce*, Prace Naukowe AE, Katowice 2001.